

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1431. usque ad annum 1441

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1768

VD18 90118316

§. 119. Rationes ad vindicandam additionem vocis Filioque a Latinis
allatæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66426](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66426)

est, aiebat, quod ejusmodi explicatio, Sæcul. XV. A. C. 1438.
 quæ nil nisi amplior veritatis in Symbolo
 contentæ dilucidatio foret, nequaquam
 interdicta esset, & quamvis, quæ a nobis
 declarationes dicuntur, additamenta vo-
 carentur ex eo, quod aliis vocibus atque
 Syllabis exprimerentur, nihilominus &
 hæc legitima Ecclesiæ Auctoritate Sym-
 bolo inferi potuerint, quoties id pro fi-
 delium informatione necessarium fore du-
 xisset.

§. CXVIII.

Sessio VII. Ferrariensis Synodi.

Celebrata est die Sabbati vigesimo quin-
 to Octobris Sessio septima, in qua Conc. Tabbe tom. 13. p. 99.
 Andreas Rhodius orationis suæ argumen-
 tum denuo assumpsit, & Conciliorum mo-
 numentis a Marco Ephesino allatis re-
 spondere aggressus est.

§. CXIX.

*Rationes ad vindicandam additionem
 vocis Filioque a Latinis allatæ.*

Igitur Rhodius in rem suam trahebat ea
 ipsa expressa Decretorum verba ex
 singulis Synodis allata, quibus fidem a
 symbolo diversam componere, aut volenti-
 bus converti ad scientiam veritatis tradere,
 interdicitur, ex his demonstrabat. I. Quod
 hæc lex nullatenus referatur ad ejusmo-
 di notationes, quibus explicata Symboli

Sæcul. XV.
A. C. 1438.

veritas nihil ab avita fide alienum exhibet, sed nonnisi amplior, magisque clara ejusdem omnino dogmatis explanatio est. II. idem comprobatur ex ipso facto eorundem omnium Conciliorum, quæ prior Symbolo non pauca adjecerunt verba, ut fidei veritates minus perspicue expressas contra recens exortas Hæreses luculentius explanarent. In clarum hujus testimonium adduxit secundam Synodum, quæ nihil morata, quod Nicæni Patres omnem additionem prohibuissent, atque Ephesini Præsules eandem legem innovassent, Nicænum tamen Symbolum pluribus adjectis auxerat. His ergo Decretis duntaxat cautum esse ostendit, ne Symbolo contrariæ additiones fierent aliamquam, diversumque dogma referentes.

Præterea ut Spiritum sanctum a Filio æque ac a Patre procedere demonstraret, ex ipsis Græcorum Patrum verbis arma mutuavit, præcipue autem Sancti Cyrilli, & sancti Maximi testimoniis insistebat. Cum vero Græci postremi hujus Doctoris textum fuisse adulteratum exciperent, ideo Andreas Tarasii quoque Patriarchæ Constantinopolitani testimonium, necnon pervetustum septimæ Synodi manuscriptum, in quibus hæc vox *Filioque* addita legebatur, in medium protulit, imo ex ipso etiam Photii silentio causæ suæ patrociniū quæsivit, de quo non

non constaret, quod unquam Latinos ob ad-
ditamentum in Symbolo accusasset. Cum

Sæcul. XV.
A. C. 1438.

autem Marcus Ephesinus veluti ex alterius
mente sciscitaretur, cur Patres tertiæ
Synodi prætermisso Constantinopolitano
symbolo, primi tantum Nicæni Sym-
boli mentionem fecerint? huic suo dubio
ipsum occurrebat, hoc ex eo factum, quod
*hæc duo symbola ab illis ut unum accepta fue-
rint*, cum verba in secundo Concilio lon-
ge fusius adjecta, non nisi veritatum in pri-
ma Synodo obscurius contentarum ex-
plicatio fuissent, ideo hoc Marci respon-
sum Andreas æque ac Cardinalis Julia-
nus in rem suam verterunt, Latinorum
quoque accessionem duntaxat magis di-
stincta dictione, non autem sensu diver-
sam esse comprobantes. Itaque cum Græ-
ci tam ante, quam post coactam Ephesi-
nam Synodum Symbolo propter hæreses
subinde in Orientali Ecclesia subortas
nonnulla adjecerint verba, pari quoque
jure inferebant illi, quod eadem ex causa
Ecclesia Latina Symbolo unicam addere
potuerit vocem, cum mera esset expositio
cujusdam fidei dogmatis, quod ab Hæ-
reticis illo ævo in Occidente recens natis
impugnabatur. In eandem rem ambo
Andreas, & Julianus Sancti Cyrilli, &
Agathonis Papæ opponebant testimonia,
quibus fidei doctrinam stabiliendi, atque
declarandi potestatem Romanæ Ecclesiæ
con-

Sæcul. XV. concessam esse demonstrabant. His utraque
 A. C. 1438. que allatis Sessioni finem imponebant.

§. CXX.

Sessio VIII. Ferrariensis Synodi.

Græci ea, quæ Andreas Rhodius nomine
 Latinorum proposuerat, habita-
 ter se consultatione discussit, & Bessa-
 rionem Nicænum nominarunt, qui he-
 rum argumentis satisfaceret, quod etiam
 præstitit in Sessione octava die Sabbati pri-
 ma Novembris celebrata.

§. CXXI.

*Sermo Bessarionis contra additionem
 vocis: Filioque.*

Conc. gener. to. 13. p. 130. Et seq. Præprimis Bessarion probatum reddere
 conabatur, lege cautum esse, ne ulla
 symbolo fieret additio; quocirca, inquit,
 quid vobis erit usui, quod probaveritis ve-
 cem illam, ex Filio, explicationem esse non
 non? nam ut a nobis rejiciatur, satis si-
 perque est, nosse, quod a vobis quicquam
 additum fuerit, haud ecquidem fiden-
 explicare interdictum est, ejusmodi tamen
 explicationes symbolo intrudere, omni-
 no prohibitum: imo demus etiam vobis
 quod talis additio permessa fuerit usque
 ad tempus, quo secunda Synodus ce-
 lebrabatur: ast cum tertium Concilium